P9_TA(2019)0077

Положението в Боливия

Резолюция на Европейския парламент от 28 ноември 2019 г. относно положението в Боливия (2019/2896(RSP))

(2021/C 232/05)

Европейският парламент,

— като взе предвид изявленията на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) относно изборния процес в Боливия от 22 октомври 2019 г. и относно положението в Боливия от 15 ноември 2019 г.,

— като взе предвид изявлението на мисията на Организацията на американските държави (ОАД) за наблюдение на изборите в Боливия от 21 октомври 2019 г.,

— като взе предвид изявлението на групата одитори относно изборния процес в Боливия от 10 ноември 2019 г.,

— като взе предвид изявлението на върховния комисар на ООН по правата на човека Мишел Башле от 16 ноември 2019 г.,

— като взе предвид конституционния референдум, проведен в Боливия на 21 февруари 2016 г.,

— като взе предвид своите предишни резолюции относно положението в Боливия,

— като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,

— като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права,

— като взе предвид последните изявления за пресата, направени от Междуамериканската комисия по правата на човека по отношение на Боливия, и по-специално изявленията от 23 октомври, 12 ноември и 19 ноември 2019 г.,

— като взе предвид Конституцията на Боливия,

— като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че на 20 октомври 2019 г. в Боливия се проведоха президентски и парламентарни избори в една силно поляризирана обстановка предвид факта, че президентът Ево Моралес е противоречива фигура и че приемането на кандидатурата му беше противоречив акт;

Б. като има предвид, че след като не спечели референдума за изменение на Конституцията на Боливия през 2016 г., Ево Моралес се кандидатира за четвърти мандат с одобрението на Конституционния съд — решение, което показа явна липса на независимост на съдебната система в Боливия;

В. като има предвид, че след като над 80 % от гласовете бяха преброени от системата за бързо и сигурно предаване на предварителните резултати (TREP), Върховният избирателен съд спря оповестяването на предварителните резултати; като има предвид, че на този етап цифрите ясно показваха, че следва да има втори тур на гласуване; като има предвид, че 24 часа по-късно Върховният избирателен съд „представи данни с необяснима промяна на тенденцията, която драстично измени съдбата на изборите и доведе до загуба на доверие в изборния процес“, както заяви Организацията на американските държави (ОАД); като има предвид, че Конституционният съд изключи възможността за втори тур на гласуване на основание на факта, че е достигната изискваната процентна разлика от 10 % между първите двама кандидати;

Г. като има предвид, че действията на Върховния избирателен съд породиха несъгласие и подозрение за измама не само сред поддръжниците на опозиционните кандидати, но и сред националните и международните наблюдатели и по-голямата част от международната общност;

Д. като има предвид, че президентът Моралес публично се обяви за победител на изборите, дори още преди всички официални резултати да са били предадени и обявени публично;

Четвъртък, 28 ноември 2019 г.

Е. като има предвид, че в изявления на ОАД, на ЕС и на международната общност беше изразена сериозна загриженост във връзка с необоснованото прекъсване на преброяването на гласовете, което сочи възможен пристрастен подход на наблюдателите от избирателната комисия; като има предвид, че препоръката на националните и международните партньори беше да се организира втори кръг на изборите като начин да се излезе от политическата криза;

Ж. като има предвид, че неочакваното прекъсване на преброяването на гласовете и обявяването на победа от президента Моралес доведе до масови протести и мобилизиране от поддръжници на опозицията, както и от поддръжници на самия президент Моралес; като има предвид, че тези демонстрации са повод за голяма загриженост на цялата международна общност и досега са довели до смъртта на най-малко 32 души, стотици ранени и над 600 задържани; като има предвид, че страната изпитваше недостиг на храни и горива, което има сериозни последици за цивилното население, поради улични блокади от привърженици на Моралес; като има предвид, че съществува безпокойство във връзка с насилието, твърденията за ненужно и непропорционално използване на сила от силите за сигурност и разрива в обществото;

З. като има предвид, че на органа, натоварен с администрирането на изборите, липсва каквато и да е надеждност, като един от неговите членове е подал оставка по време на преброяването; като има предвид, че опозицията не призна резултатите от изборите, проведени при подобни обстоятелства, и осъди предполагаемите изборни измами;

И. като има предвид, че ЕС не изпрати пълноправна мисия за наблюдение на изборите, а беше представен само от малък технически екип, състоящ се от три длъжностни лица с нисък ранг;

Й. като има предвид, че с цел възстановяване на доверието правителството и изборните органи приеха обвързващ технически одит от страна на професионален екип от ОАД; като има предвид, че този одит беше подкрепен от генералния секретар на ООН;

К. като има предвид, че на 10 ноември 2019 г. одитът на ОАД разкри сериозни нередности и манипулации по време на провеждането на изборите, призова за анулиране на резултата и препоръча нов изборен процес, който следва да включва нови избирателни органи, за да се гарантира провеждането на надеждни избори;

Л. като има предвид, че след представянето на 10 ноември 2019 г. на одитния доклад на ОАД, в който се призовава за анулиране и повторно провеждане на изборния процес, множество високопоставени държавни служители подадоха оставка, включително президентът, вицепрезидентът, председателят на Сената и представители на изборния орган; като има предвид, че Ево Моралес и някои други членове на неговото правителство трябваше да подадат оставка, да напуснат страната и да се откажат от функциите си; като има предвид, че някои висши членове на въоръжените сили предложиха бившият президент Ево Моралес да подаде оставка; като има предвид, че въоръжените сили и полицията следва да се въздържат от оказване на въздействие върху политическите процеси и следва да подлежат на граждански контрол;

М. като има предвид, че г-жа Янине Анес подписа спорен указ, с който въоръжените сили се защитават от съдебно преследване за действия, които те извършват в името на възстановяването на обществения ред;

Н. като има предвид, че вследствие на няколко оставки вторият вицепрезидент г-жа Янине Анес пое временното президентство, за да обяви бързо нови президентски избори, тъй като това е единственият демократичен и конституционен път за разрешаване на настоящата криза;

О. като има предвид, че на 23 ноември 2019 г. горната и долната камара на парламента на Боливия единодушно одобриха законодателство, проправящо пътя за нови президентски избори, което впоследствие беше подписано от временния президент г-жа Анес; като има предвид, че одобреното законодателство забранява на лица, служили два последователни президентски мандата, да се кандидатират отново, като по този начин Ево Моралес вече не отговаря на изискванията;

1. приветства одобрението от двете камари на законодателство за подготовка на следващите президентски избори, но счита, че връщането на Боливия към стабилността изисква нови избори възможно най-скоро, и поради това подкрепя целта за назначаване на нов независим избирателен съд, който да гарантира провеждането на прозрачни избори; призовава временните органи да поемат отговорност за надеждността на процедурата чрез организиране на правилно проведени и приобщаващи избори, при които всички политически участници имат възможност да се конкурират в съответствие с боливийското право и конституционния ред;

2. осъжда липсата на прозрачност и надеждност на боливийските органи и опита им за извършване на измама, с което се накърнява правото на боливийските граждани свободно и демократично да избират своя президент; счита, че опитът за изборна измама представлява тежко престъпление; припомня, че съгласно законодателството на Боливия изборите трябва да бъдат обявени за недействителни и физическите лица и организациите, участвали в подобни незаконни процеси, трябва да бъдат автоматично изключени от избирателните органи;

3. твърдо отхвърля насилието и разрушаването след изборите от 20 октомври 2019 г., поднася своите съболезнования на всички членове на семействата на жертвите и призовава отговорните лица да бъдат изправени пред правосъдието;

4. изразява пълната си подкрепа и признание за работата на наблюдателите на изборите от ОАД, работещи в Боливия при изключително трудни условия;

5. приветства решението за оттегляне на военните от зоните на протести и за отмяна на закон, който им дава широко право на преценка при използването на сила; призовава силите за сигурност да прилагат пропорционалност и сдържаност при поддържането на сигурността и обществения ред; призовава за бързи, безпристрастни, прозрачни и задълбочени разследвания на насилието и за подвеждане под съдебна отговорност на виновните;

6. призовава новите временни органи да предприемат необходимите стъпки за промяна на положението, възстановяване на доверието и увереността и, като основна цел, за организиране на изборния процес; призовава за установяване на диалог с цел незабавно организиране на нови приобщаващи, прозрачни и честни избори, с новоучреден избирателен орган, като начин за излизане от настоящата криза, като същевременно се избягват политически репресивни мерки; призовава служебното правителство да не предприема никакви драстични мерки, които биха могли да влошат положението;

7. приветства посредническата роля на ЕС и католическата църква за постигането на споразумение между страните за провеждане на свободни, приобщаващи и прозрачни избори в рамките на установения график и в съответствие с Конституцията на Боливия;

8. отново изтъква факта, че зачитането на независимостта на съдебната система, политическият плурализъм и свободата на събранията и изразяването за всички боливийски граждани, включително за коренните народности, живеещи в селски райони, са основни права и ключови стълбове на демокрацията и правовата държава;

9. изисква новият изборен процес да се проведе в присъствието на надеждни и прозрачни международни наблюдатели, които са свободни да действат и да споделят своите независими наблюдения;

10. изразява своята готовност да съдейства за подобен изборен процес и призовава ЗП/ВП да изпрати пълноправна мисия на ЕС за наблюдение на избори;

11. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителството на Боливия, Андския парламент и Евро-латиноамериканската парламентарна асамблея.